

Utdrag från Triodion

Genom dessa korta hymner från den Stora fastans gudstjänstbok Triodion kan man få en liten "smak" av vår Ortodoxa kyrkas rika gudstjänstskatt och fördjupa sig något i fastans innebörd.

Första veckan i Stora fastan

Måndag

Låtom oss med glädje börja denna allom helgade tid av återhållsamhet och låtom oss lysa med den ljusa strålglansen av Kristi vår Guds heliga budord, med kärlekens ljus och bönenas prakt, med helighetens renhet, styrka och gott mod. Så, klädda i ljusets dräkt, låtom oss skynda till den Heliga Uppståndelsen på den tredje dagen, som skiner över världen med det eviga livets härlighet.

(Sessionshymn från Orthros)

Kommen, I folk och låtom oss idag mottaga Fastans nåd som en gåva från Gud och som en tid för omvändelse, i vilken vi må finna nåd hos Frälsaren.

Tiden för kamp är inne och har redan börjat. Låtom oss alla med iver påbörja Fastans lopp och offra våra dygder som gåvor till Herren.

(Kanon Orthros)

Tisdag

När vi börjar den andra dagen av avhållsamhet, ropa vi till Dig, o Herre: Genomborra Dina tjänares hjärtan med ånger och mottagen bönerna vi upplåta till Dig med fruktan. Förläna oss utan snedsteg fullfölja Fastans lopp och given oss renhet och stor nåd.

(Sessionshymn Orthros)

Låtom oss icke hava en sorglig uppsyn, utan visa själens glädje i fastan, ty förändringen i våra liv under dessa välsignade dagar kommer att hjälpa oss att uppnå helighet.

Min själ, avstå från skadliga begär, från avundsjuka, hat och all ondska; och när dig av andliga föda som giver dig himmelsk glädje.

(Orthros kanon)

O, folk, låtom oss börja den rena fastan som är vår själs frälsning. Låtom oss tjäna Herren med fruktan: låtom oss smörja våra huvuden med givmildhetens olja och låtom oss tvätta våra ansikten i renhetens vatten. Låtom oss icke använda fåfängliga upprepningar i våra

böner, men såsom vi blivit lärda, låtom oss ropa: Fader vår som är i himlarna, förlåten oss våra överträdelser i Din människokärlek.

(Orthros Aposticha)

Onsdag

O, Herre, Du har tillägnat och givit till oss denna ljusa tid av avhållsamhet. Möjliggören för oss alla att genomgå den med ånger och uppriktighet och genom kraften av Ditt Kors, leva ett liv i frid, o Du som allena älskar människan.

(Sessionshymn Orthros)

Synden har blivit en vana för mig och den drager mig till fullständigt fördärv. Men, rädda mig genom Ditt Kors från min syndfullhet, o barmhärtige Herre av stor nåd.

(Sång 3, kanon, Orthros)

Genom att fasta låtom oss lägga band på vårt sinnes lidelser och låtom oss vinna andliga vingar åt oss själva. Med lätthet passerar vi genom stormen som fienden upprört mot oss och låtom oss bliva värdiga att vörda Guds Sons Kors, Han som av egen vilja dödats för världen skull. Låtom oss andligen fira Frälsarens Uppståndelse från det döda genom att gå upp på berget med lärjungarna och må vi förhärliga Sonen som älskar mänskligheten, ty Han har erhållit all makt från Fadern.

(Orthros Aposticha)

När vi fastar med kroppen, bröder, låtom oss också fasta i anden. Låtom oss lösa varje band av orättfärdighet, låtom oss bryta avtal som gjorts av våld, låtom oss riva alla oärliga överenskommelser, låtom oss giva bröd åt de hungriga och välkomna de fattiga som icke hava tak över huvudet i våra hus, så att vi må mottaga stor nåd från Kristus vår Gud.

(Stichera från Vesper)

Torsdag

O, Herre, Du har givit omvändelse till mig, en syndare, då Du i Din obegränsade nåd vill rädda mig, även om jag är ovärdig. Jag faller ned inför Dig och beder: Ödmjuka min själ genom fasta, ty jag tager min tillflykt till Dig, som allena är rik på nåd.

(Orthros Aposticha)

Stor är Ditt Kors makt! Det har gjort avhållsamhetens blomma att växa i Kyrkan; det har avklätt och dragit upp med roten Adams syndfulla girighet i Eden. Adams girighet medförde döden för människan, men Korset medför odödlighet och oförgänglighet till världen. Ditt levandegörande blod strömmar från det blandat med vatten, liksom en ny flod från Paradiset, och återupplivar allting.

(Stichera från Vesper)

Om vi vill taga del av den gudomliga Påsken som icke kommer ifrån Egypten utan från Sion, låtom oss omgjorda våra länder genom att kuva sinnlig njutning; låtom oss göra våra fötter vackra med skor som håller oss från att förirra oss på onda vägar och låtom oss taga trons stav som stöd. Låtom oss icke efterlikna fienderna till Mästarens Kors, vilkas gud är deras buk, utan låtom oss följa Frälsaren av våra själar, som genom fasta visade oss huru vi skola vinna seger mot djävulen.

(Aposticha, Vesper)

Fredag

Med stor glädje låtom oss mottaga kungörelsen av fastan, ty om Adam, vår förfader hade fastat skulle vi icke hava utestängts från Eden. Frukten som medförde döden för mig var tilltalande för ögonen och god att äta. Men låtom oss icke bliva fångslade av våra ögon; låtom icke vår tunga njuta av dyr föda för så snart den ätits upp är den värdelös. Låtom oss avsky all girighet: då skola vi icke bliva slavar för begären, vilket följer utav en överdrift av mat och dryck. Låtom oss teckna oss själva med Hans blod som frivilligt led döden för vår skull och förstörelsens ängel skall icke kunna röra oss, så att vi må äta Kristi Påskmåltid för våra själar frälsning.

(Orthros Aposticha)

Fienden använde den avfällige kejsaren såsom redskap för en grym plan: med föda förorenad av avgudaoffer försökte han besudla Guds folk medan de renade sig genom fasta. Men du har besekrat hans avsikt med en skickligare plan: du uppenbarade dig i Ärkebiskopens dröm och avslöjade den ondeskefulla komplotten. Därför upplåter vi tacksägelsens offer till dig, ärar dig som vår beskyddare och firar årligen minnet av vad som hände då. Vi bedja att vi må bevaras från fiendens planer genom dina förböner, o martyr Theodor.

(Doxastikon till Herre jag har ropat till dig...)

Lördag

Kejsaren Julianos Avfällingen (regerade år 361-3) försökte förstöra de kristnas fasta de första dagarna i Stora fastan genom att beordra att all mat på marknaden i Konstantinopel bestänktes med blod från de hedniska offren i ett försök att tvinga på folket hedendomen, som han själv omfattade. Men den Helige Theodoros uppenbarade sig i en dröm för Patriark Eudoxios, Ärkebiskop av Konstantinopel, och sade till honom att varna de troende för att köpa något på marknaden och att de istället skulle äta endast kokat vete, som vid den tiden kallades för kollyva, vilket de kristna följde och lyckades på så sätt att hålla fastan utan att besudlas av maten på marknaden. Den första lördagen i Stora fastan åminns denna händelse.

Ortodoxins söndag

Vi ära Din allrarenaste ikon, o Du Gode, då vi bedja om förlåtelse för våra överträdelser, o Kriste vår Gud; för av Dig själv behagade Du bestiga Korset, för att Du skulle kunna frigöra, från fiendens slaveri, dem Du danat. Därför ropa vi till Dig i tacksamhet: Du som har fyllt allt med glädje, då Du kommit för att frälsa världen.

(Dagens apolytikion)

Du som är obegränsad, o Mästare i Din gudomliga natur, fann behag i de sista tiderna att antaga kött och bliva begränsad. Genom att antaga kött har Du också tagit på Dig själv alla dess utmärkande särdrag. Därför avbilda vi Din yttre forms likhet och vörda den med tillbörlig ära. Vi äro hänförda av kärlek till Dig och följande de heliga traditionerna som traderats av de heliga apostlarna, mottaga vi helande nåd från Din ikon.

(Stichera från Vesper)

Sanningens nåd har lyst över oss, hemligheterna som dunkelt förutsagts i forna tider hava nu öppet blivit uppfyllda. Ty, se Kyrkan är klädd i en skönhet som överträffar allt jordiskt genom ikonerna av den inkarnerade Kristus, vilken förebådats av vittnesbördets ark. Detta är den Ortodoxa trons säkerhet, ty om vi hålla fast vid ikonerna av Frälsaren, som vi tillbedja, skola vi icke bliva vilseledda. Låt alla som icke delar denna tro komma på skam, men vi skola stoltsera med ikonerna av Ordet som antagit kött, vilken vi vörda men icke tillbedja som en avgud.

(Doxastikon till Herre jag har ropat till dig...)

I en tid av avhållsamhet mottog Moses lagen och förkunnade den för folket. Genom fasta stängde Elias himlarna och de tre ynglingarna av Abrahams släkte övervunno den laglöse tyrannen genom fasta. Gör oss också värdiga, o Kriste, att genom fasta uppnå Din Uppståndelses fest medan vi ropa högt: Helige Gud, Helige Starke, Helige Odödlige, förbarma Dig över oss.

(Doxastikon Orthros)

Under den Stora fastans veckodagar läser vi Helige Efraims bön:

Mitt livs Herre och Härskare, giv mig icke lättjans, nyfikenhetens, maktlystnadens och det tomma pratets ande. *(knäfall)*

Utan giv mig, Din tjänare, kyskhetens, ödmjukhetens, tålmodets och kärlekens ande. *(knäfall)*

Ja, Herre och Konung, giv mig förmågan att se mina egna synder och att icke döma min broder, ty välsignad är Du i evigheters evighet. Amen. *(knäfall)*

Sedan göra vi tolv bugningar under det att vi säga vid varje: Gud, rena mig syndare.

Ja, Herre och Konung, giv mig förmågan att se mina egna synder och att icke döma min broder, ty välsignad är Du i evigheters evighet. *(knäfall)*